

TILASTO SÄÄKSIEN ISKUISTA POHTIOLAMMELLA KESÄLLÄ 2010

Pohtiolammen sääsikeskuksen yleisötornista voi seurata sääksiä ja sieltä voi myös kuvata sääksien saalistusta n. 40 metrin päässä olevasta sääksien ravintolammikosta. Valokuvaajia varten kalalammikon ympärillä on lisäksi 6 piilokojuja, joista pääsee lähietäisyydeltä kuvaamaan sääksien iskuja. Piilokojut ovat hyvin suosittuja ja Pohtiolampea pidetään "maailman parhaana" sääksien kuvauspaikkana.

Tähän asti sääksien iskuista Pohtiolammella on ollut vain kuvaajien ja muiden käsikirjanpitoon perustuvia hajanaisia tilastoja. Keväällä 2010 päätettiin ryhtyä toimenpiteisiin, jotta vihdoinkin saataisiin aikaan luotettava tilasto sääksien iskuista ravintolammikolla. Tätä tarkoitusta varten asennettiin kesäkuun 18. päivänä kuvauspiilokojun ulkoseinälle web-kamera, joka ohjelmoitiin tallentamaan tietokoneelle altaan tapahtumia päivittäin n. 3 sekunnin välein. Kuvien tallennusväli valittiin kolmeksi sekunniksi sen takia, että jokainen sääksen isku varmasti näkyisi tallennetuissa kuvissa.

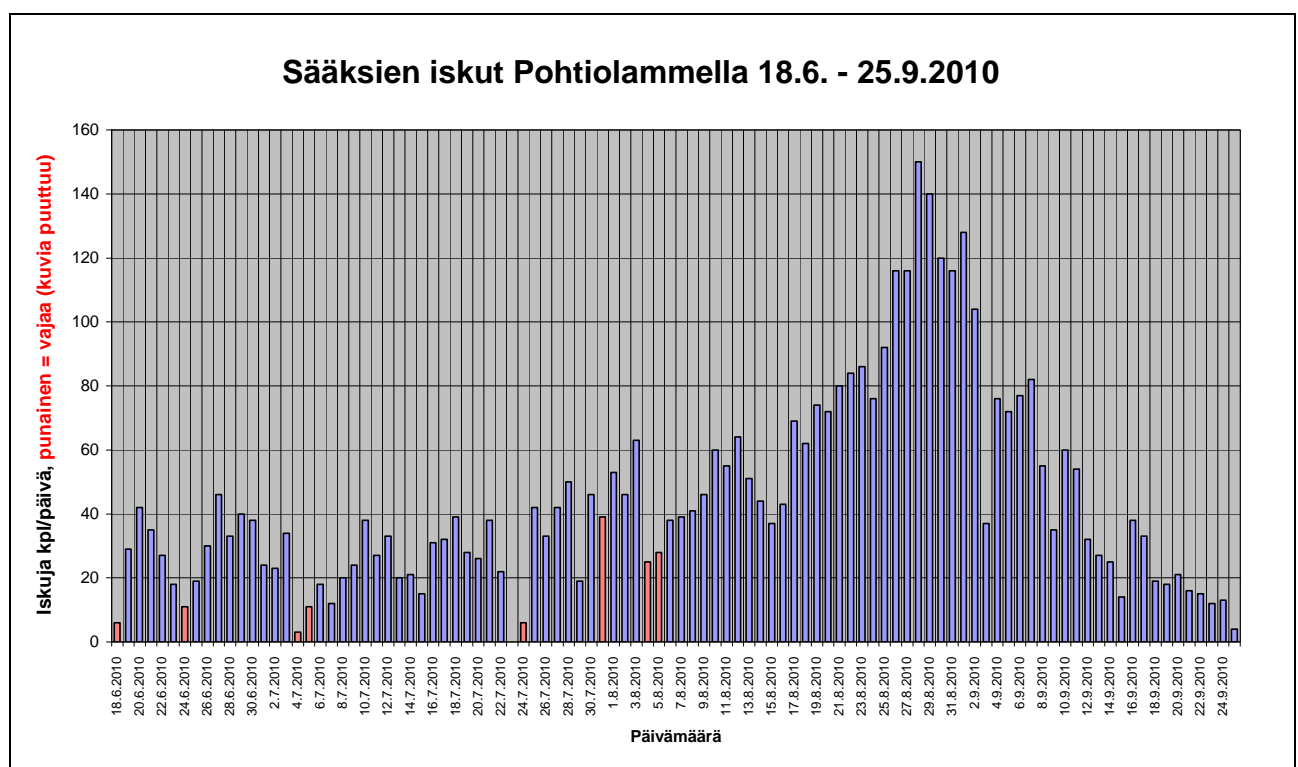
Web-kameran kuvia myös lähetettiin 3G-verkon kautta Sääksisäätiön palvelimelle 4 - 8 sekunnin välein ja sitä kautta edelleen säätiön nettisivuille. Web-kamera saavutti suuren suosion ja säätiön sivujen kävijä- ja käyntimäärät kaksinkertaistuivat web-kameran ansiosta. Web-kameralaitteiston muodostivat Logitechin Webcam Pro 9000, kannettava tietokone (Fujitsu), ulkoinen kiintolevy sekä DNA:n Sierra Wireless - moku-la. Järjestelmää ohjasi YawCam-ohjelma.

Web-kamera oli toiminnassa 18.6. - 1.10.2010, joten kevään 2010 sääksien iskuja ei vielä tällä kertaa saatu rekisteröityä. Päivittäinen kuvamäärä (aamuvarhaisesta iltamyöhään) oli n. 16 000 - 20 000 kpl. Kuvia kertyi yhteensä n. 1 750 000 kpl. Kuvien selaus suoritettiin kuvankäsittelyohjelmalla (FastStone Image Viewer), jolla yhden päivän kuvien analysointi kesti vajaan tunnin.

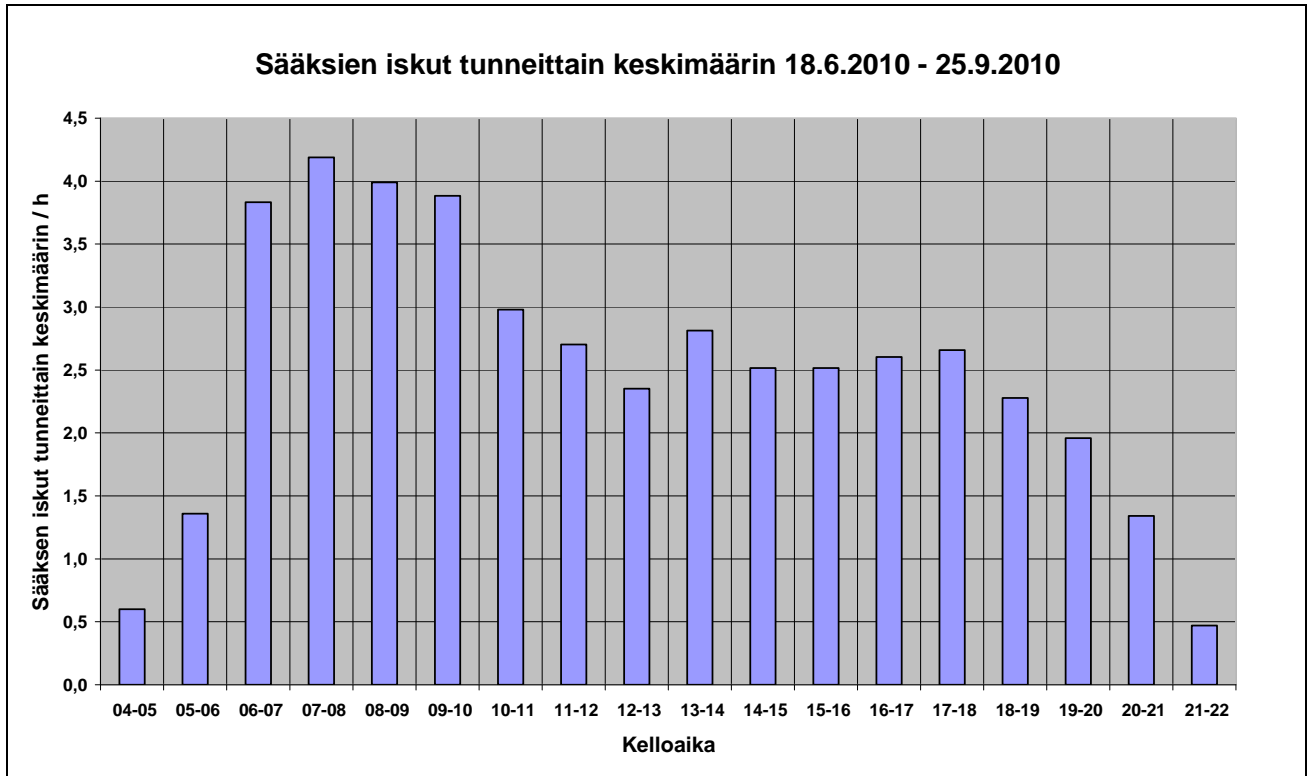
Kuvien selauksen yhteydessä jokaisesta sääksen iskusta tallennettiin vähintään yksi kuva "todisteeksi". Kuvaseulonnan yhteydessä tallennettiin erikseen n. 4 600 kuvaa sääksien iskuista ja muista havainnoista.

Tulosten tarkastelua

Kuvassa "Sääksien iskut Pohtiolammella 18.6. - 25.9.2010" on esitetty kaikki sääksien iskut päivittäin. Niitä oli yhteensä 4 414 kpl. Huippupäivä oli elokuun lopussa 28.8.2010, jolloin iskuja oli 150 kpl. Iskut lopuivat syyskuun 25. päivänä, jolloin kaikki sääkset olivat jo muuttomatkalla etelään. Helteinen ja vähätuulinen kesäkausi (heinäkuusta elokuun alkupuolelle) on todennäköisesti vähentänyt iskujen määrää "normaalikesään" verrattuna. (Kuvassa punaisella väritetyt pylväät ovat päiviä, jolloin kaikkia kuvia ei ole saatu teknisistä tms. syistä taltioitua.)

Kuvassa "Sääksen iskut tunneittain keskimäärin 18.6. - 25.9.2010 näkyy, kuinka monta iskuja on ollut koko ajanjaksolla keskimäärin tunneittain klo 04 - 22. Eniten iskuja (n. 3 - 4 iskuja/h) on ollut yleensä aamu-päivisin klo 06 - 11 välillä. Sen jälkeen iskuja on ollut tasaisesti (n. 2 - 2,5 iskuja/h) aina klo 20 asti ja sen jälkeen selvästi vähemmän.

Kuvassa "Iskujen lukumäärä keskimäärin kuukausittain ja tunneittain" on edellisen kuvan tiedot jaettu eri kuukausille. Kesä- ja heinäkuussa iskuja on ollut yleensä 1 - 2, jopa 3 iskuja/h. Elo- ja syyskuussa, jolloin myös sääksinaaraat ja lentopoikaset ovat käyneet Pohtiolammella, iskujen lukumäärä kasvaa 2 - 3 kertaiseksi alkukesään verrattuna. Poikasten saalistusharjoitukset hutu-iskuineen ennen syysmuuttoa kasvattavat iskujen määrää. Syksyä kohti mentäessä valoisan ajan pituus vähenee ja sen vuoksi aamulla klo 4 - 6 ja illalla klo 21 - 22 iskuja on vähemmän, kuin alkukesällä.

